

431

BIBLIOTECA BUNULUI PĂSTOR

redactată de
Dr. N. Bălan.

== Nr. 2. ==

**Clerul și chestiunea
alcoolismului**

de

Dr. Augustin Egger.
fost episcop de St. Gallen.

Traducere din limba germană

de

Vasile Oana,
absolvent în teologie.

SIBIIU. — 1912.

Tiparul tipografiei arhiecezane.

~~RS II
369~~

2
E.24

RS II 369 ¹¹²⁴⁸³⁰ D

(24833)

2
E.24

BIBLIOTECA BUNULUI PĂSTOR

Redactată de: Dr. N. BĂLAN.

Nr. 2.

Clerul și chestiunea alcoolismului

de

Dr. Augustin Egger,
fost episcop de St. Gallen.

Traducere din limba germană

de

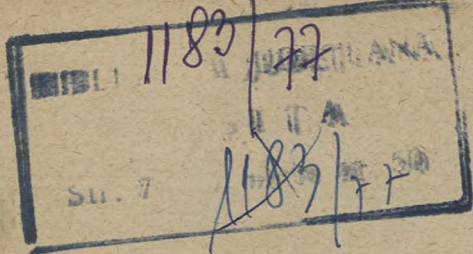
Vasile Oana,
absolvent în teologie.

Augustin

SIBIIU.

TIPARUL TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE.

1912.

~~875/80~~

HH846/90

~~431/84~~

PREFAȚĂ.

Sănătatea sufletească și trupească a poporului nostru e tot mai mult primejduită de boala cunoscută sub numirea de «alcoholism». Loc de frunte ocupă această plagă a civilizației între multele rele, cari bântuie astăzi în sânul poporului nostru. La noi, ca și la alte popoare, alcoholismul a trecut peste deosebirile de rang, de etate, de sex, căci clasa noastră intelectuală ca și pătura de jos, cei vrâstnici, ba chiar și cei nevrâstnici, bărbați și femei deopotrivă, consumă alcool în mod abuziv.

Inspăimântătoare este munca acestui sistem periculos de distrugere, căci în mare parte în contul lui se pune o altă plagă socială, tuberculoza; pe el îl acuzăm de multe mizerii — și cu drept cuvânt — căci el dă anză sau cel puțin promovează lățirea boalelor lipicioase, subminează bunăstarea, bunele moravuri și simțul religios, duce victimele sale la totală ruină materială și morală. În contra lui s'a pornit în alte țări, de zeci de ani o luptă hotărîtă, cu devisa: stârpirea alcoholismului. Ravagiile inspăimântătoare, ce le face alcoholismul, au determinat pe alții la o luptă hotărîtă în contra lui, pe când noi Românii stăm încă aproape nepăsători, spre nespusa pagubă a înaintării noastre, căci cele câteva logi ale bunilor templieri, înființate de curând la noi, sunt abia începutul propășirii spre mai bine, iar alte măsuri ce s'au luat, n'au lăsat să li se resimtă urmările folositoare, decât doar foarte puțin. Cauza indiferentismului ce-l arătăm în fața acestui pericol, pare a fi lipsa are cunoașteri temeinice a urmărilor funeste, ce le are consumul de beuturi spirituoase. De aici rezultă,

că un studiu temeinic asupra chestiunii alcoolismului înlătură prejudițiile în favorul lui, fie ele ori cât de adânc înrădăcinate. Aceste considerații au determinat pe Dr. Augustinus Egger, odinioară episcop de St. Gallen, să publice sub titlul «Der Klerus und die Alkoholfrage» publicat în marele institut de editură *B. Herder* din Freiburg în Breisgau, ed. IV a. 1909, — o prelucrare a discursului său, rostit cu ocaziunea unui congres preoțesc, ținut în 11 August a anului 1898. Discursul său, l-a ținut episcopul Egger cu scopul de-a îndemna păstorii sufletești ai eparhiei sale la o studiere temeinică a chestiunii alcoolismului. Sfaturile înțelepte ale episcopului merită să fie cunoscute și de preoțimea noastră, care în primul rând este chemată și înzestrată cu facultatea de a combate aceasta plagă a civilizației, piedeca cea mai mare a înaintării neamului nostru. A îndemna la studierea chestiunii alcoolismului, la lămurirea ei în conferințele preoțești, este scopul traducerii de față, căci un studiu temeinic asupra chestiunii duce la cunoașterea urmărilor funeste, ce le are consumul de beuturi spirituoase. Iar când preoțimea noastră va cunoaște pe deplin urmările nefericite ale alcoolismului, îmi place a crede, că, câtă vreme ea se simte mândră că face parte din neamul românesc și că ei îi este hărăzit a fi conducătorul natural al poporului, va păși cu bărbăție pe arena luptei contra primejdiei, ce amenință tot mai mult viitorul bisericii și a neamului nostru.

Traducătorul.

*Luptă ca un bun ostaș a lui
Isus Christos. II Tim. 2, 3.*

Cucernici frați!

Domnul nostru Isus Christos v'a îndreptat vouă ca preoți, trupul său euharistic, adică sf. cuminecătură, iar ca păstori sufletești trupul său mistic, adică biserica sa. În prelegerile conferențelor de până acum vi s'a pus la inimă o purtare deamănă față de Christos în prea sfântul misteriu al altarului; astăzi vreau să vă îndrept atențiunea spre o rană arzătoare pe trupul mistic a lui Christos, spre consumul abuziv de beuturi spirituoase. Voiu arăta deci datorința păstorului sufletesc în fața acestui rău și mijloacele prin cari s'ar putea înlătură. Dând o lămurire temeinică chestiunii alcoolismului m'aș achită de sarcina luată asupra-mi, nu prin rostul meu slab, ci prin puterea adevărului. Fiind însă vorba numai de un mic discurs, speranța de a putea realiza atâta, îmi pare cam îndrăzneță. Drept aceea mă voiu mulțumi, dacă fiecare din cucernicii frați se va alege cu convingerea neștrămutată,

că chestiunea alcoolismului este o chestiune de o deosebită importanță, și că fiecare păstor sufletească are datoria de a o studia și a-i da în activitatea sa pastorală atențiunea cuvenită.

Imi desfășur ideile pe baza cuvintelor apostolului Pavel către Timoteiu: Luptă ca un bun ostaș a lui Isus Christos.¹ Icoana întrebuintată de apostol e foarte potrivită pentru obiectul nostru. Ostașul trăiește, ca să lupte, iar lupta presupune inimicul. Ne vom îndrepta mai întâiu atențiunea spre inimic și vom cercă apoi a ne da seama de însușirile unui bun ostaș.

I.

Inchipuiți-vă că țara s'ar află într'o stare de grea încercare, asemenea aceleia, în care se aflau Israiltenii pe timpul Judecătorilor, când fură strâmtorați de către Filistei, cari îi neli-nișteau în continuu. An de an se năpustesc oardele dușmanului asupra țării, jefuiesc, nimicesc toate cu foc,ucid mii și zeci de mii de bărbați, pun locuitorii la dări grele, propagă boale contagioase, subminează bunăstarea, bunele moravuri și simțul religios. Dacă am fi nevoiți să îndurăm ani dearândul o asemenea mizerie, sunt sigur, că n'am mai încetă cu târguirile. De fapt și pe noi ne strâmtorește un astfel de inimic, un inimic care ne pricinuește

¹ II Tim. 2, 3.

mult rău, numai cât inimicul nostru nu este extern, ci lăuntric, și noi nu ne dăm seama de el. Acest inimic este «alcoholismul».

Având să întrebuițez adeseori în cele următoare numele acelui inimic, îi determin ființa lui astfel:

«Prin cuvântul «alcoholism» se înțeleg toate pagubele corporale, intelectuale și morale, pe cari le pricinuieste în societatea omenească și îndeosebi în singuraticile pături ale acesteia, consumul excesiv de beuturi spirituoase.¹

Nici cel mai tiran cuceritor nu poate maltrata popoarele în chip mai neomenos decum o face aceasta alcoholismul. Fie-mi iertat a aduce spre ilustrare câteva date statistice. Pe nemți îi pune acest inimic an de an la o dare grea, ce atinge cifra de 2¹/₂ miliarde mărci.² La ce sumă s'ar ridică darea, ce o impune alcoholismul tuturor popoarelor din Europa? Din rapoartele societăților de asigurare engleze reiese, că pe când cei cumpătați (în Anglia alcooliiștii nici nu pot fi membri ai societăților de asigurare) reclamă 26,20 de săptămâni de tratare medicală, pe atunci abstenenții reclamă numai 7,28 adecă aproape de patru ori mai puțin.

Cât de mare trebuie să fie numărul săptămânilor de tratare medicală în toate țările,

¹ Dr. A. Baer, Der Alkoholismus, Berlin 1878.

² O marcă face 1 cor. 20 fil. N. Tr.

și câtă energie se cheltuiește și chiar paralizază cu desăvârșire prin acest inamic atât de îndrăgit?

Dupăcum ne arată statistica, la anul 1893, în câteva orașe mai de seamă ale Elveției, din cei cuprinși de patima beției a murit tot cam al nouălea bărbat. Dacă de aici facem o concluziune generală, apoi ne apare alcoolismul ca un asasin, care omoară an de an armate întregi de bărbați în puterea vârstei, pe cum doboară coasa firicelele de iarbă la pământ.

Dr. Bode constată, că an de an ajung cam 150,000 de nemți înaintea judecătorilor, fiindcă din pricina alcoolului s'au făcut vinovați de călcarea legilor țării. Dacă aceasta este soarta legilor civile, apoi soarta legilor dumnezești nu poate fi decât mai tristă, și pentru călcarea acestora iarăși numai alcoolismul poartă vina în mare măsură. Ceice cercetează spitale, azile de săraci și orfani, azile pentru cei lăsați în grija sorții, institute de alienați și epileptici, ș. a. se îngrozesc de mizeria, care este numai și numai rodul alcoolismului. Acele urmări ale alcoolismului, cari trebuie să ne preocupe pe noi, ca păstori sufletești, mai cu dinadinsul: degenerarea vieții familiare creștine, stricarea bunelor moravuri, decăderea vieții religioase, acestea nu se prea pot stabili prin cifrele statistice. Socotesc însă, că cunoașteți toată mizeria aceasta din experiențele ce ați avut ocazie să le faceți în chemarea pastorală

ce o îndepliniți, și că v'ați convins, că alcoolismul nu este numai un inamic al bunăstării și al sănătății, ci și al religiunii și al vieții morale, deci și un inamic al păstorului sufletesc, căruia îi zădărnicește activitatea. Deaceea nu voi să insist mai mult asupra mizeriei ce o produce alcoolul, mizerie care există de pe acum, ci voi arăta raportul sub care privind chestiunea, se prezintă ca având un caracter mult mai serios.

În stadiul de desvoltare în care se află alcoolismul acum, nu va rămâne, sau va trebui combătut sau, dacă nu, el va deveni mai puternic și în consecință mai distrugător.

În asemenea lucruri nu există stadii de stagnare, ci sau de progres sau de regres. În Elveția s'a produs la anul 1840, 50,000 hectolitri de bere, la 1894 însă, 1,521,000 hectolitri, deci producția după 54 de ani a devenit de treizeci de ori mai mare. În Germania a ajuns consumul de alcool a fi cu 800 milioane mărci mai mare, în decurs de 6 ani, dela 1886—1892. La poporul francez, care până nu de mult era unul dintre popoarele cele mai treze, a căzut în anul 1850 cam 1·45 litru de vin pe un individ, astăzi însă o persoană consumă la an 7 litri de rachiu, 123 litri vin, 23 litri bere și 22 litri vin de mere¹. Pretutindeni deci se constată, — putem

¹ Aceste cifre au crescut și de atunci incoace în favorul alcoolismului, așa în Elveția d. e. consumul de bere a crescut dela 1892—1901 cam cu 1,899,927 hectolitri la an.

zice, — un progres nebun în consumul de alcool. Când va încetă acest progres? Și oare poate-se opri preste tot înaintarea acestui vrăjmaș? Dacă lucrurile se vor desvoltă în direcția ce au luat-o, în timp relativ scurt cifrele acestea se vor înmulți în măsură înfiorătoare și, deci, se vor înmulți în aceeași proporție și urmările nefericite ale consumului excesiv de alcool. Aceasta trebuie să ni se învedereze cu atât mai mult, cu cât vom cercă să stabilim cauzele alcoolismului.

Legea de vânzare și cumpărare află pe acest teren o aplicare fatală, întrucât dorul de câștig și satisfacerea plăcerilor, două din cele mai puternice pasiuni ale sufletului omenesc, se sprijinesc reciproc și lucrează mână în mână. Plăcerilor de pe o parte, le corespunde câștigul de cealaltă parte. Cine trage folos din plăcerile altuia, îndeamnă la plăceri, ca câștigul să-i fie cât mai mare. Dorul de câștig, care ocupă în zilele noastre tot mai mult teren în lupta pentru existență, și-a ales mai cu seamă terenul plăcerilor, pentruca să fie cu atât mai mult luat în seamă de victimele nenorocite, cari îi ascultă glasul ademenitor. De ce răsar cârciumele și cârciumarii ca ciupercile după ploaie? De ce se succed până în înfinit ocaziunile la beție, petrecerile, veselile, adunările ș. a. și toate în localurile cârciumelor? De unde vine, că ziarele sunt pline cu reclame, cari toate îndeamnă și chiamă la cârciumă, și de ce nu se

isprăvește odată cu învitările la petreceri și veselii, cari toate se țin iarăși la cârciumă. În rândul prim nu dorul de plăceri este urzitorul acestui spectacol, ci el este mai mult numai victima lui. Cu excepția aceloră dintre prilejurile și învitările nesfârșite la beție, la cari dau anză reuniunile, toate celelalte sunt rezultatul unor machinațiuni de speculație geșeftărească, ale poștei nesațioase de câștig.

Dorul de câștig, ademenitor și isteț cum este, a zâmbit generației mai ușuratice cu atâta afabilitate și știți apoi, cum și-a aruncat mrejiile ce amăgeau, preste întreagă țara, până și în colțurile cele mai ascunse ale ei, și știți și aceea, câți sunt, cari nici habar n'au avut că vor fi prinși în mreji.

Trebue să ne mai îndreptăm privirile asupra unui moment, care-i caracteristic pentru timpul nostru și care își are însemnătatea sa pentru viitor. Alcoolul este pe cale de a fi produs și a se vinde exclusiv de capitaliștii mari. Intreprinderile particulare și independente sunt tot mai mult înlăturate de societățile pe acții. Aceasta se dovedește prin faptul, că cu toate că astăzi se produce bere în cantitate mult mai mare, — plusul ecuivalează cu sute de milioane mărci — totuși numărul berăriilor a scăzut mult în timpul din urmă. La anul 1873 atingea numărul berăriilor din nordul Germaniei cifra de 13.561, la 1892 a scăzut la 8460, iar de atunci încoace scade anual cu câteva sute. Aceeaș soarte o

au otelierii. În câteva orașe ale Germaniei au ajuns jumătate din otele — în Mannheim 48% — a fi numai niște stagiuni de cârciumărit, iar otelierii au ajuns în serviciul berarilor.

Tot așa a ajuns și comerțul de vin și rachiu în mare parte în mâinile capitaliștilor mari. În Franța au reușit vinurile artificiale — și aceasta este opera capitaliștilor mari — a se trece în așa măsură, încât Francezii nu mai dau atențiunea de odinioară vinurilor lor curate și naturale.

Iată o nouă putere, care se înfățișează ca un pericol pentru viitor, o putere care se joacă cu miliarde, căci ea n'are alt interes, decât să câștige miliarde nouă. Beuturile spirituoase se produc și se vând aproape exclusiv de capitaliștii mari și din acest punct de vedere lucrul are înfățișarea unei mașini idraulice, a cărei putere uriașă se întrebuințează spre a injecta în sângele popoarelor alcoolismul cu toate mizeriile lui și spre a le culege în schimb milioanele. Urmările aici nu vin luate în seamă. Acțiunile n'au inimă, nici conștiință. Dacă alcoolismul în Africa duce triburi întregi la ruină, nimeni nu-și face muștrări, căci importanță au numai dividendele. Submineze-și poporul prin otrava alcoolului bunăstarea, cheltuiesc-și puterea fizică și morală, mașina idraulică nu e oprită, ci, dimpotrivă, e pusă fără nici o considerație în mișcare cu o putere, ce crește cu atât mai mult, cu cât crește procentul produc-

ției. Acest izvor al alcoolismului, dorul de câștig, așa cum este el organizat și stăpân al lumii, promite a fi pentru viitor mult mai periculos, decum a fost în trecut și este în zilele noastre.

Al doilea izvor al alcoolismului îl găsim în înclinarea firească spre plăceri sensuale. Asupra acestei înclinări s'a înstăpânit alcoolul la mulți oameni cu putere elementară, cu ajutorul iluziilor cu cari amăgește pelița din gură, nervii și dispoziția sufletească. Abuz s'a făcut cu beuturile spirituoase dela început, însă nu în măsura în care se face astăzi.

Ca o boală comună tuturor popoarelor, alcoolismul și-a făcut apariția în timpul mai nou. În timpurile mai vechi n'avea mulțimea nici posibilitatea, dar îi lipsiau și ocaziunile și banul pentru a consuma alcool, așa că consumul a fost redus și din pricina aceasta. O educație serioasă, o viață familiară bine întocmită, o disciplină în sensul moralei creștine și sentimente evlavioase au fost tot atâtea stavile în calea lui. Dar știți cum toate acestea s'au schimbat, cum în cele mai largi cercuri a slăbit simțul religios și a scăzut seriozitatea morală, cum datini, obiceiuri și legi abia se mai pot considera ca bariere în contra plăcerilor și a petrecerilor, și cum tocmai din aceasta pricină generația mai tinără trăiește tot mai mult o viață împreunată cu plăceri ușurate. De această generație stăpânită de pofta după plăceri s'a apropiat pofta lacomă după câștig cu

întregul său aparat minunat de-a atrage și de-a amăgi, cum amintisem mai sus. Pe nimeni să nu-l cuprindă mirarea, dacă mulți n'au puterea de-a rezistă ispitei. Timpul nostru a promovat și generalizat consumul de alcool, căci el a ajuns a fi un obicei, ce obligă cu un fel de necesitate.

Dacă puțini sau mulți, dacă o parte a popoului consumă prea mult, aceasta iarăși să nu surprindă pe nimeni. Cine cunoaște slăbiciunile firii omenești nu poate condamna victimele nenorocite, ci mai vârtos le compătimește, — acuză însă întreaga societate, care poartă vina pentru acest păcat, fiindcă suferă în sânul său un atare sistem de ispite seducătoare.

Satisfacerea plăcerilor nu și-a ajuns culmea, întocmai precum nu și-a ajuns-o nici dorul de câștig. În desvoltarea vieții morale a popoarelor nu se poate să existe stagnări, ci ele sau progresează sau regresează. Generația de astăzi, considerând slăbirea simțului său religios-moral, apoi pofta de a-și satisface plăcerile și moleșirea ce o caracterizează, se află hotărît la acel nivel cultural, pe care erau popoarele antice, când au început a înclina spre decădere și ruină. Poetul Horaț a zis despre Romanii timpului său: «Generația părinților, mai rea decât cea a moșilor și strămoșilor, ne-a lăsat pe noi și mai răi, iar noi în curând vom lăsa descendenți și mai destrăbălați». Dacă nu s'ar porni

pe toate terenele o regenerare morală, cuvântul poetului află aplicare și pentru generația de azi. Regenerarea morală însă, este imposibilă fără o luptă purtată cu energie în contra alcoolismului, pentru că acesta formează punctul central al tuturor relelor morale din zilele noastre.

Ne plângem că a decăzut familia creștină, fundamentul, în lipsa căruia se prăbușește întreg edificiul creștinismului. Celce cercetează însă vieța, găsește, că vrășmașul cel mai cumplit al familiei creștine este tocmai alcoolismul. Nu poate fi salvată familia creștină, fără a combate acest inamic. Ne plângem că se profanează și se necinstește ziua Duminecii. Dumineca este ziua Domnului, ziua împărăției cerești, de ea atârnă într'o măsură foarte însemnată propășirea acestei împărății. Cum se va menține creștinismul fără ea? Dar, dacă voi zice: Dumineca este ziua alcoolismului, o pot susține aceasta cu toată dreptatea, căci în multe locuri este așa. Lui i se consacră mai multe din orele Duminecii și în Dumineci nu biserica, nici păstorul sufletesc, ci el, alcoolul, este stăpânul de al cărui glas ascultă fără șovăire atâția. Care va fi sfârșitul, dacă chiar și bilanțul zilei acesteia sfințite se încheie cu deficit pentru împărăția cerească? Și — durere, nu arareori ne este dat a face aceasta experiență. Restabilirea și sfințirea de nou a Duminecii creștine nu se poate face decât prin o luptă sfântă și rezolută în contra celui mai

cumplit vrăjmaș al ei, în contra alcoolismului. Ne plângem că a luat proporții mari sensua-
lismul și moleșirea. Creștinismul este religiunea
abnegației și a lăpădării de sine, care — după
mărturia evangheliei — nici nu poate exista
fără o măsură oarecare de înfrânare și stăpâ-
nire de sine a omului. Nu este, întreb eu, al-
coolismul un vrăjmaș născut al înfrânării cre-
știne și izvorul principal al unei vieți țesute
din tot felul de plăceri ușuraticе. Dacă îl lăsăm
neconturbat, înzadar predicăm abnegație, căci
alcoolismul influențează la toată ocazia și cu
siguranță mult mai intensiv asupra vieții, decât
noi; el va săpă fundamentul, pe care aveam
să clădim noi. În activitatea noastră el ne în-
timpină în tot momentul cu intențiuni vrăjmașe,
el este dușmanul nostru cel mai cumplit și cel
mai periculos, care acum ne amenință a de-
veni și mai periculos. Învățătura celor expuse
mai sus o cuprind în cuvintele cardinalului
Manning: «Dacă nu veți pune silințe pozitive
de-a combate acest rău, vă faceți vinovați de
păcatul, că tolerați și nesocotiți o patimă care
atacă și mistue inima societății, sdruncină fe-
ricirea casnică a mulțimii care muncește din
greu, o patimă care pricinuește poate mai mult
rău decât oricare altă primejdie a veacului
nostru. Nu ne rămâne decât să fim dușmani
dușmanului nostru și să aplicăm față de el cu-
vintele apostolului Pavel: Luptă ca un bun
ostaș al lui Iisus Christos».

II.

Luptă ca un bun ostaş al lui Iisus Christos. Istoria împărăţiei cereşti este o luptă îndelungată şi cu rezultat schimbăcios între Christos şi vrăjmaşii mântuirii noastre. Ea este o luptă îndelungată, pentrucă se poartă de veacuri şi se va sfârşi abia la capătul veacurilor, când va triumfa împărăţia lui Dumnezeu; cu rezultat schimbăcios se poartă ea, nu numai fiindcă biruinţa şi înfrângerea, izbânda şi pierderea sunt când pe o parte când pe cealaltă, ci şi fiindcă atacurile vrăjmaşilor nu sunt tot aceleaşi în decursul veacurilor, ci se schimbă mereu, din care pricină şi apărarea în contra lor trebuie să se schimbe. Altfel a avut să lupte ca ostaş al lui Christos preotul din epoca barbarelor persecuţiuni sângeroase, altfel cel al veacurilor următoare, şi iarăş altfel are să lupte preotul veacului nostru. Paginile istoriei bisericesti sunt dela început şi până astăzi strălucite ori mai puţin strălucite, după cât de vrednici ostaşi au fost preoţii. Dacă ne zace la inimă îndeplinirea cu sfinţenie a chemării noastre, este neapărat de lipsă să pătrundem în tainele veacului nostru şi să ne îndreptăm privirile mai ales spre acei vrăjmaşi, cari împiedecă astăzi mai mult lăţirea împărăţiei cereşti.

Nu greşim, dacă numărăm între cei dintâi şi mai periculoşi vrăjmaşi — alcoolismul. Dacă l-am nesocoti pe acesta, el va săvârşi o muncă

de destrămare și de distrugere cu mult mai mare, decât credem noi a fi clădit și ridicat pe alte terene.

Luptă ca un bun ostaș al lui Isus Christos. Însușirile unui bun ostaș sunt mai ales trei: bărbăția, devotamentul și înțelepciunea. Voiu vorbi mai întâi despre înțelepciune.

1. În sf. Scriptură se zice: un om înțelept mai mult este decât unul tare.¹

Comandantul înțelept, care își are planul său bine chibzuit, intrând în luptă poate nimici chiar pe un vrăjmaș cu puteri mai numeroase. Și invers: nu pot duce la scop nici cele mai bune mijloace, dacă nu vor fi întrebuințate cu vreme și cu plan. Pentru a combate alcoolismul avem la îndemână o mulțime de mijloace naturale și supranaturale, dar pentruca ele să aibă efectul dorit, vor trebui alese și întrebuințate cu înțelepciune. Comandantul înțelept se nizuiește să cunoască de care parte vrăjmașul este mai încheșat și de care rândurile îi sunt mai puțin capabile de rezistență și-l va ataca apoi acolo, unde se va putea apropia mai ușor de el; îl vor mulțămi succese mai mici întâi, cari îl pregătesc pentru a-i putea da vrăjmașului lovitura de moarte.

Să cercăm a ne da seama de legile înțelepciunii, de cari avem să ne conducem în lupta contra alcoolismului. În cele precedente l-am

¹ Înțelepciunea lui Sol. 6, 1.

asămănat alcoolismul cu un dușman, care năpustindu-se asupra unei țări, pe locuitorii ei îi pune la dări insuportabile, îi ucide, iar asupra celor rămași în viață trimite epidemii groaznice și mizerii morale de toată categoria. Dacă un dușman extern pricinuește asemenea rele, tânguirea ar fi generală și lesne ai putea convinge întreg poporul despre necesitatea unui războiu purtat cu ultima energie a omului desperat. Deși alcoolismul pricinuește mai mult rău decât un inamic extern, totuș sunt foarte puțini aceia, cari se tânguiesc și se bocesc. Ba ce e mai mult, acest vrăjmaș e îmbrățișat cu dragoste ca un prietin, care alungă grijile vieții și o înfrumsețează; e primit cu osanale ca un împărat; la orice ocazie de bucurie el e de față și nici o zi de sărbătoare, nici o serbare nu se prăznuiește fără ca să i se dea un loc de frunte. Niciodată n'a existat pe fața pământului un stăpânitor căruia să i se fi dat de bună voie dări atât de imense, pe cari toți se grăbesc a le plăti cu bunăvoință, și n'a fost stăpânitor care să se fi putut mândri cu supuși atât de credincioși, cari pentru el și-ar fi sacrificat cu atâta liniște averea și sănătatea și cele mai înalte bunuri sufletești și trupești.

Câtă vreme poporul e stăpânit de atâta alipire față de alcool și de asemenea prejudiții în favorul lui, el va rămâne nepăsător și față de mijloacele cele mai efective, cum sunt cele supranaturale, pentru a-l abate dela primejdie.

431/84

1183/72

Înainte de toate trebuie desbrăcat lupul lacom de pielea de oaie, în care e îmbrăcat, trebuie să i-se arete poporului, care sânt efectele alcoolismului, cum el nu aduce foloase, aduce însă pagube incalculabile. Deci cea dintâiu armă în contra alcoolismului va fi *instrucția poporului*. Abià atunci, când ochii poporului se vor deschide, ca să cunoască dușmanul în toată răutatea lui, abià atunci se vor putea întrebuinta și alte mijloace pentru combaterea alcoolismului. Până acum s'a făcut puțin de tot în direcția aceasta. Ca un strat gros de negură acopăr aceste prejudiții în favorul alcoolului mintea poporului. Ele nici nu vor putea fi delăturate cu o singură lovitură, căci prea s'au înrădăcinat în sufletul poporului și stau într'o prea strânsă legătură cu obiceiurile iubite de popor. Dar Dumnezeu a înzestrat pe om cu rațiune și cu nizuința de a cunoaște adevărul. Ori câte greutate și piedeci pun asemenea prejudiții adânc înrădăcinate, totuș adevărul va triumfă în sfârșit asupra minciunii și în ce privește răul alcoolului, precum se risipește negura dimineții alungată de razele soarelui.

Pentru aplicarea acestui mijloc, adecă pentru de-a instrui poporul, nu se cere în adevăr, decât o voință serioasă. Se înțelege, că înainte de toate trebuie să fie însuș clerul temeinic orientat asupra chestiunii alcoolismului, și întrucât e posibil și din punct de vedere științific.

Instrucția poporului se va efectui, pe lângă instruire particulară, și prin prelegeri populare, broșuri și foi periodice. Domnul vicar Neuman din Rellinghausen a. d. R. publică în scopul promovării tendințelor de cumpătare, prețuita revistă «*Volksfreund*», care apare aproape în 35,000 de exemplare. Liga antialcoolistă din Basel scoate revista «*Freiheit*» menită pentru popor, pe când «*Internationale Monatsschrift*» se adresează cetitorilor culți. Ambele reviste sunt ieftine, și redacțiunile lor țin să nu deschidă coloanele pentru chestiuni confesionale.

Spre a ajunge într'ale instrucțiunei prin mijloace modeste la rezultate mulțumitoare, se impune necesitatea unei organizațiuni oarecare. În scopul acesta a înființat numitul domn, vicarul Neuman, o reuniune de cumpătare. În St. Gallen există de asemenea o reuniune, care are menirea nobilă de a combate consumul abuziv de beuturi spirituoase. În Germania există mai multe reuniuni de acest fel. O asemenea reuniune foarte simplu organizată poate servi un scop dublu: se poate îngriji de câștigarea mijloacelor necesare și de răspândirea scrierilor potrivite.

A cunoaște pe vrăjmaș încă nu înseamnă a-l fi și învins. Instrucția în ce privește primejdia alcoolului va avea ca urmare, că unii se vor feri de a mai fi abuzivi, dar pentru mulțimea mare prin acea instrucție n'ai obținut alt rezultat, decât că ai pregătit-o ca să poți

aplică față de ea mijloacele proprii de îndreptare. Indatăce efectul alcoolului va fi pe deplin cunoscut, se vor aplica mijloacele pastorale de îndreptare cu mai mult succes decât atunci, când poporul trăiește încă în prejudițiile sale favorabile alcoolului.

Instrucția formează numai începutul, ori mai bine zis, pregătirea spre îndreptare, întrucât o piedecă a acelei îndreptări este delăturată. Dar lucrul cel mai greu începe abia acum, căci D-Voastră știți bine din praxa pastorală cât de greu e să mântuiești pe oameni de păcatele ce le săvârșesc din datină și din ocazie. Dacă lucrul acesta este atât de greu când e vorba de persoane singurate, nemăsurat mai anevoios este el, când e vorba să mântuim un popor întreg de un păcat din datină și din ocazie, cum este mai ales păcatul beției.

Să presupunem că într'o comună s'a ajuns la o îndreptare vădită, și anume fie prin mijloace pastorale obicinuite sau extraordinare. Lucrul de căpetenie e, că oare acea îndreptare se va susține și va progresa? — pe câtă vreme ocaziunile la ispită încă nu sunt delăturate, căci cărcimele mai există, iar diferitele ocaziuni de a le cerceta, cum sunt: festivități lumești, adunări generale ale reuniunilor, sfințiri de biserici, târguri, cununii, parastase ș. a., urmează una după alta. Poporul se prezintă ca un păcătos ocazional (fiindcă cade în păcatul beției când i se oferă ocaziile spre aceasta). Dar el

este totodată și un păcătos din datină. Aceasta însă să nu se înțeleagă așa, că poporul ar constă numai din bețivi, ci să se înțeleagă aici învățul vieții sociale trecut în obiceiul general de a bea, care s'a înstăpânit cu putere tiranică asupra generației de azi. Sunt sute și mii de ocaziuni, la cari toți beau, chiar și dacă nu le vine setea, și beau adesea în detrimentul lor. O fac aceasta din considerații externe, fiindcă așa-i obiceiul, o fac apoi din complezanță și sub presiunea obiceiului general de a bea. Câtă vreme vor fi îngăduite aceste prilejuri și obiceiuri de beție, se vor putea salva, cu toate eforturile păstoririi sufletești, numai indivizi singuratici, mulțimea mare însă, chiar dacă ți-a succes pe un timp să o ridici din păcat, sub presiunea obiceiurilor și a ocaziunilor va recădea în starea veche, și astfel vei face o lucrare egală cu a lui Sisyphus.

Ce ajutor se poate da aici? La lupta contra ocaziunilor de beție, nu mă pot referi aici. N'o permite aceasta nici timpul, dar chestiunea însăși prezintă sub acest raport dificultăți mari. Aici e trebuință de sprijinul puterii civile, dar până se vor lua și din această parte măsuri radicale, trebuie continuată și cu mai multă înțetire lupta împotriva alcoolismului. Chiar fără să așteptăm până ce se va trezi statul să iee măsuri radicale în contra alcoolismului, noi suntem datori să începem fără preget lupta împotriva *obiceiului general* de-a bea. Acesta

nu va putea fi desrădăcinat prin nici un fel de dispozițiuni din partea statului, el trebuie combătut și desrădăcinat prin o activitate conștientă a păstorilor de suflete.

Obiceiurilor iraționale și imorale trebuie să li se opună obiceiuri raționale și creștinești. Dar cum se va face acest lucru? Cu greu s'ar putea ajunge ceva pe altă cale, decât prin înființarea de reuniuni, cari să-și aibă statutele și principiile lor proprii mai bune și superioare obiceiurilor iraționale ale societății. Membrii unei astfel de reuniuni se vor sprijini unul pe altul ca să-și câștige acea independență și tărie, care de regulă lipsește singuraticilor, și astfel mai ușor se vor emancipa de sub jugul obiceiurilor ușuraticice și absurde ale unei societăți cuprinse de patima beției și mai ușor vor apuca pe alte căi mai raționale. Acesta se pare a fi singurul mijloc, prin care se poate feri generația mai tină de a nu se cufundă în mocirla alcoolismului și prin care se pot ridica din acea stare deplorabilă cei ce nu se împotrivesc. Așa și nu altfel se poate satisface postulatului moralei creștine, de a delătura ocaziunile la păcat sau a le preface cel puțin în ocaziuni depărtate. Această îngrijire trebuie să fie o întregire obligată a păstoririi oficiale, fără de care aceasta din urmă nu-și poate realiza pe acest teren scopul. Cred că este de prisos să mai atrag atențiunea la aceea, că reuniunile acestea se deosebesc de cele recomandate mai

dinainte. Acelea au menirea de a învăța și a îndreptă, fără a impune membrilor îndatoriri speciale cu privire la consumul de alcool. Acestea însă sunt menite a feri pe cei tineri și pe bărbați de ispitele alcoolismului prin puterea însoțirii și prin observarea strictă a unor norme anumite.

Până la acest loc chestiunea pare a fi foarte simplă, de aici încolo însă ne stă în cale o stâncă, care poate deveni fatală pentru năzuințele noastre și care va face fără îndoială mari greutateți. Întrebarea, ce prezintă dificultăți este: la ce se pot îndatora membrii astorfel de reuniuni? Cu alte cuvinte: să se înceapă campania împotriva alcoolismului sub steagul cumpătării sau al abstenenței totale? Această întrebare are să o lămurească clerul, căci lămurirea ei are pentru întreg decursul și succesul luptei cea mai mare însemnătate. Dacă ating aici aceasta întrebare, nu intenționez să vă fac deja astăzi să aderați la părerile mele, ci dimpotrivă, îmi exprim dorința și vă rog, să vă rezervați părerile până ce ați studiat chestiunea temeinic și din toate punctele de vedere. Eu vă înfățișez firește convingerea mea în aceasta chestiune, scopul nemijlocit însă, ce-l urmăresc, este, să vă îndemn la studiarea chestiunii.

La dreptul vorbind, aici n'ar avea loc decât întrebarea: care-i mijlocul ce corespunde mai bine scopului? Scopul este combaterea alcoolismului, iar întrebarea: care-i mijlocul, ce duce

mai sigur la scop, *cumpătarea* sau *abstinența*? Pentruca ambele mijloace să le putem cumpăni cu obiectivitatea necesară și potrivit cu însemnătatea lor, să ne punem pe punctul de vedere dietetic și să facem câteva observări asupra abstenenței ca reținere totală dela beuturile spirtoase. Este oare alcoolul o substanță nutritoare și oare dă el putere? Părerea predominantă în popor este, că da, alcoolul nutrește și întărește organismul omului.

Știința medicală însă a tras de mult această părere la îndoială și a ajuns în sfârșit să dea la această întrebare răspunsul final, *negativ*. Să considerăm numai două însușiri ale alcoolului, cari îl deosebesc esențial de toate alimentele. Pe toate substanțele într'adevăr nutritoare, organele digestive le asimilează, adică le discompun și le prepară astfel, încât pot contribui la formarea sângelui. Cu alcoolul însă nu se întâmplă acest lucru. Cu excepția unei părți neînsemnate, el nu se discompune în stomac, ci trece în sânge, dar nu ca substanță nutritoare, ci ca substanță străină, menținându-și însușirile ce le are și când stă în pahar ca beaură.

Cu aceasta stă în legătură o a doua însușire a alcoolului, pentru care el nu poate fi trecut în rândul alimentelor. Alcoolul pur, adică neamestecat cu apă, are efect mortal. Ori cât am condensă și concentra un aliment oarecare, d. e. laptele, el nu se va preface nici când în

otravă. Alcoolul condensat însă are efect mortal și acest efect se poate reduce numai prin amestecare, respective subțiere.

Mai adăogăm încă o a treia observare la raportul în care stă alcoolul față de sânge. Ajuns în sânge alcoolul se discompune prin un proces de fermentație, care are un efect dublu. Această fermentație produce momentan căldură, iritație, un fel de friguri, în proporția cantității consumate. Această iritație e considerată și apreciată de mulțimea celor care consumă alcool ca o întărire. Efectul adevărat însă este tocmai contrarul, întrucât această fermentație slăbește sângele și țesăturile organismului, în cari el se zbeă. În proporție cu cantitatea de alcool consumată, nu numai sute, ci chiar milioane de globulețe de sânge își pierd culoarea roșie și se prefac în globulețe albe. O parte considerabilă a oxigenului prin care se înviește sângele ajuns în plămâni, se folosește la fermentația alcoolică. Alcoolul are deci efecte direct contrare acelor pe cari le au alimentele. El nu este o substanță nutritoare, el nu dă putere, ci excită și irită, iar iritația consumă energia.

Iată motivul pentru care oamenii cari se ocupă cu sportul, turiștii, gimnasticii, bicicliștii ș. a., precum odinioară și luptătorii la greci, se străduiesc a fi abștinenți. Cât ajung experiențele mele, ori și cine, care s'a abștinut timp mai îndelungat dela orice beutură, s'a ales cu

convingerea, că în acel timp s'a simțit mai bine, a fost mai sprinten la lucru, a avut somn întăritor și peste tot dispoziția sufletească i-a fost de așa fel, încât i se părea că a fost cruțat de un oaspe a cărui prezență-i era nesuferită.

Socotesc de important a ascultă părerile câtorva savanți în această materie. *Dr.-ul A. Fick*, profesor de fiziologie în Würzburg, își cuprinde părerea în următoarele cuvinte concise: «Este mai presus de orice îndoială, că chiar și cea mai mică cantitate de alcool reduce puterea de muncă. Tot ce se spune despre efectul întăritor al beuturilor alcoolice, se bazează pe amăgire. Fără îndoială este stricăcios și păhărelul de alcool ce se dă lucrătorului în decursul muncii. Fiecare ban, ce-l cheltuiește muncitorul pentru beuturi alcoolice, nu este numai aruncat fără dobândă, ci e întrebuințat în detrimentul său».

Un alt profesor de fiziologie *Dr. Bunge* din Basel spune: «Toți ceice au făcut vre-o probă în această direcție, îmi vor dà dreptate când susțin că omul e mai capabil la orice muncă spirituală atunci, când se ferește de beuturi spirtuoase. Asupra acestei întrebări nu mai încape nici o discuție. Alcoolul nu ne este folositor, ci numai ne împiedecă la orice muncă spirituală și corporală». Tot în acest sens se pronunță celebrul *Dr. Buer* din Berlin: «Alcoolul nu este aliment în sensul, că ar face pe om să aibă stăruință la muncă, i-ar susține puterea și

sănătatea, ci el este mai vârtos contrarul dela toate acestea, fiindcă el slăbește corpul și ruinează sănătatea. Alcoolul este un primejdios mijloc de înșelare al omului sărac, și numai acela îi este acestuia prietin adevărat, care cearcă să-l ferească de căderea în ispită».

Sub raportul moral își formulează cardinalul *Manning* următoarea părere valoroasă: «Cumpătarea este bună, abstenența totală însă este și mai bună. Prin făgăduința făcută la botez, noi toți ne-am obligat la cumpătare și nimănui nu i s'a impus abținerea totală. Dar cari doresc să ajungă la o vieță mai desăvârșită, se vor decide cu libertate pentru aceasta din urmă. Fericită este casa în care tata și mama se decid pentru o asemenea vieță mai desăvârșită. Fericți copiii cari n'au gustat beuturi ametoare. Fericți cei ce au lăpădat jugul beției. De trei ori fericți, ceice n'au depus jurământul abstenenței din vre-o necesitate oarecare, ci numai ca prin cuvânt și faptă să ferească pe alții de moartea spirituală. In asemenea case și inimi se va sălășlui cu adevărat pacea lui Dumnezeu».

Dară să nu se creadă că abstenența preține jertfe mari din cale afară. A te desvâța de un obicei, cum este d. e. fumatul, pare la început a fi lucru greu, dar îndată ce ne-am făcut obicei de a nu fumă și de a nu bea, suntem pe deplin indiferenți față de tutun și alcool. Dacă meritul presupune jertfe, atunci

abstinența a încetat a fi pentru mine și pentru alții un lucru de merit. Drept aceea putem zice cu Schiller: «Când fac ceva urmând unei porniri oarecare, îmi fac adese muștrări că nu sunt virtuos».

Dacă ar fi vorba de o poruncă generală, atunci m'aș referi la cuvintele «jugul meu este bun și sarcina mea ușoară este». Cel ce-și închipue că ia asupra sa o povară, se va convinge în curând că ea în adevăr este ușoară și satisfăcătoare.

Unii numesc alcoolul otravă, alții protestează contra acestui lucru. Eu nu mă amestec în cearta lor.

Puțină importanță are faptul, ce numire i se dă, pe noi însă ne interesează ce este el și ce efect are. După natura sa, aparține mijloacelor de escitare, cari după felul cum sunt întrebuințate, au efectul medicinei sau al otrăvii. Dacă alcoolul are în majoritatea covârșitoare a cazurilor efectul din urmă, aceasta provine de acolo, că oamenii fac abuz de el. Efectul iritator ce-l are asupra nervilor și iluziunile dulci cu cari își ametește victimele, îi împrumută o putere nețărnută asupra oamenilor, care se potențează cu atât mai mult, cu cât rezistă mai puțin contra ei.

Observările acestea nu le-am făcut pentru a vă îndemna direct la abstinență, ci pentru a vă stă într'ajutor ca să-i apreciați după merit valoarea ca mijloc potrivit spre a combate al-

coolismul. Dacă s'ar dovedi că, în lupta contra alcoolismului, abstenența aduce în adevăr foloase considerabile sau este chiar indispensabilă, atunci ostașii lui Christos trebuie să prindă cu bărbăție această armă.

Dar să vedem mai întâi, cum se prezintă lupta împotriva alcoolismului fără să predicăm abstenența. Fără de aceasta, lupta se înfățișează ca o propagandă pentru cumpătare în înțelesul strict al cuvântului. Cumpătarea este o virtute cardinală. Ca virtute ea este facultatea de a păstra măsura dreaptă în toate, de a se folosi cu bucurie de darurile Creatorului și a se rîdică în acelaș timp peste poftele sensuale. Această împreunare armonică a plăcerilor cu înfrânarea este de sigur una din cele mai frumoase podoabe ale omului și ale creștinului. A conduce poporul spre aceasta, este fără îndoială o intenție nobilă.

Dar e altă întrebare, dacă se potrivește și dacă este ducătoare la scop cumpătarea ca armă împotriva alcoolismului. Înainte de toate prezintă greutateți chiar stabilirea unei regule, care să cuprindă postulatele cumpătării. În cercul îngust al unei familii, al unui institut sau al unei tagme, nu întâlnim firește acele greutateți. Într'o reuniune însă, ai cărei membri se deosebesc într'olaltă, muncesc și trăiesc între cele mai diferite împrejurări, într'o asemenea reuniune foarte cu anevoie se vor putea stabili marginile cumpătării. Cum s'ar putea stabili cât

se permite fiecăruia să bea la zi, de câteori să între în cârcimă, cât timp să petreacă acolo? O regulă precisă, care să se potrivească pentru toți, nu se poate stabili decât, cum am zis, pentru cercuri de tot restrânse. Dacă însă cumpătarea se recomandă și oamenii se obligă la ea numai în general, apoi prin aceasta s'a ajuns foarte puțin sau chiar nimic, pentru că în cazul acesta își va stabili fiecare măsura sa și atunci s'a isprăvit cu orice regulă, pentru că și cel necumpătat va considera măsura sa de corăspunzătoare cumpătării.

Dacă s'ar și găsi o regulă, care să se potrivească pentru toți sau pentru mulți, atunci aplicarea ei ar fi împreună cu greutatea nouă, pentru că aceasta ar fi un pact, un compromis cu vrăjmașul, și este știut că la orice pact partida mai slabă nu-și prea poate validitate pretenziunile. Dacă este adevărat, că nimeni nu poate sluji la doi domni, apoi este cu atât mai adevărat, că unuia și aceluiaș domn nu-i poți fi prietin și în acelaș timp și dușman. E vorba de lupta împotriva alcoolismului. Cel cumpătat îi iese dușmanului întru întimpinare până la jumătate calea ca unui prietin, în societatea căruia până la un punct oarecare se simte bine. Chiar când s'ar găsi unii, cari se vor opri la acest punct critic și declară dușmanului războiu, se poate susține însă cu toată siguranța, că pentru mulți, pentru mulțimea mare se va adevăra vorba: «Celce iubește primejdia, cade în-

tr'ânsa.»¹ Cade, pentrucă cumpătarea este o armă tot așa de slabă ca și castitatea; și ea este o comoară foarte prețioasă, dar e așezată într'o corabie șubredă, cu care nu-ți poți lua îndrăzneala să plutești în apa tulbure a ispitelor și a ocaziunilor spre păcat. Cunosc o mulțime de oameni, și anume o seamă de amploiați, cari în etatea bărbăției erau încă cumpătați, dar și-au pierdut aceasta comoară din cauza deselor ocaziuni de beție, pentrucă ocaziunea le-a fost fatală. Cunosc chiar și comune, ai căror locuitori numai cu o generație mai înainte erau relativ cumpătați, astăzi însă ei au ajuns în ghiarele alcoolismului. Faptul acesta dovedește lămurit, că cumpătarea nu poate servi ca armă în lupta socială împotriva alcoolismului, căci cu toată nevinovăția sa ea va cădea jertfă. Sunt comune, ba chiar popoare destule, cari dela cumpătare au căzut la necumpătare. Unde găsim însă de acelea, cari să fi făcut calea inversă? Slăbiciunea ome-nească este așa de mare, încât cel puțin pentru mulțimea mare nu-și va pierde niciodată valoarea teza veche: celce iubește primejdia, va cădea într'ânsa.

Să presupunem, că o seamă de oameni trăiesc într'adevăr conform postulatelor cumpătării. Care este câștigul? Nu-i vorbă, și acesta ar fi un câștig destul de mare, căci câ-

¹ Cartea Înț. lui J. Sviach 3, 25.

teva victime sigure ar fi scăpate de pierzare, dar puterea socială a alcoolismului ar rămâne nealterată. Pe lângă toată cumpătarea câtorva, momelile și ispitele cu cari alcoolismul amăgește cu deosebire generația mai tinără, n'ar fi înlăturate, ci ar rămâne și pe mai departe. Cumpătarea ar fi o afacere privată numai a unora, pe când moravurile și obiceiurile rele, ocaziunile și ispitele și-ar păstra și pe mai departe dominația asupra oamenilor. Deosebirea ar constă numai în aceea, că unii numai gustă, pe când alții golesc păharele până în fund. Cei dintâi plătesc alcoolismului, ce-i drept, un tribut mai mic, dar nu-l împiedecă ca să atragă cu ispitele sale la sine și să-i despoaie pe ceilalți. Oricât de frumoasă este virtutea cumpătării și ori în ce măsură i-ar împodobî pe unii, ca mijloc de luptă, adecă ca mijloc de a scăpa poporul întreg din ghiarele alcoolismului s'a dovedit neputincios și așa va rămâne și pe viitor. Vrăjmașul cumpătării: alcoolismul, are mai multe avantagii și șanze de biruință în luptă. Cumpătarea consideră pe acest vrăjmaș ca prietin până la un punct oarecare și, de dragul sensualității, noi i ne-am făcut aliați devotați; sensualitatea însă ne tradează, și așa se repețește pe de-antregul povestea veche cu primejdia, pe care o iubim: cădem în ea. Cine nu recunoaște aceasta, acela să dovedească că propaganda pentru cumpătare a delăturat alcoolismul din vre-o parte de loc și pentru un timp oarecare.

Pretutindenea s'a început lupta cu deviza: «cumpătare», dar după un timp oarecare, unii s'au retras din luptă desnădăjduiți, alții au simțit trebuința de a continua lupta cu o armă mai ascuțită, și aceasta a fost *abstinența*.

Să vedem, întru cât este sau nu este potrivit acest mijloc în lupta contra alcoolismului. Fiecare abstinent a deslegat problema alcoolismului pentru sine. El a scuturat jugul obiceiului irațional de a bea. Întreaga carte de legi a alcoolismului, cu regulile sale iraționale de complezanță și etichetă, cu considerațiunile sale omenești nedemne, pe el nu-l mai obligă. Luând în considerare ocaziunile și ispitele de a bea, e cu mult mai greu a fi numai cumpătat, decât a fi total abstinent. Celce bea cu cumpăt, trebuie să-și ațintească ochii mereu spre limita, peste care nu poate trece și poate abia va fi în stare a păstră acea limită fără sforțări. Abstinentul, care trăiește după anumite reguli hotărâte, rămâne nebiruit, el stă în fața alcoolului independent și nepăsător.

Abstinenții sunt chemați și înzestrați cu puterea, de a recâștigă celorlalți libertatea, căci acești din urmă n'o posed încă. Câtă vreme animalul bea numai atunci, când simte necesitatea și numai cât are trebuință, omul, ca ființă superioară, bea, fără a fi bețiv, adese mai mult decât are trebuință, bea mai des decum ar voi, bea mai des și mai mult decât îi priește. E lucrul acesta rațional? Omul lu-

crează astfel ca fiu ascultător al alcoolismului, a obiceiurilor sociale ridicole, pe cari n'are cu-tezanță a le contrazice, pe cari — durere — mai târziu nici *nu voește* să le contrazică.

La masa la care s'a așezat un abstinent, stă-pânirea absolută de până atunci a alcoolismului capătă o lovitură. Cu cât mai mult se va sporî în vieața socială numărul acestor oameni liberi și re-prezentanți ai abstenenței, cu atât mai mult se va sdruncina puterea alcoolismului, și pe încetul își vor redobândi tot mai mulți oameni liber-tatea de a bea sau a nu bea, ca ființe raționale, după măsura și trebuința lor. Numai abstenenții, nu și cei cumpătați, au facultatea de-a submina despotismul alcoolismului în viața socială și a-l înlocui cu obiceiuri sociale mai raționale. Aici nu ne întrebăm, că oare trebuie să devină ab-stinența obicei general al tuturor popoarelor, deși aceasta ar promovă fără îndoială foarte mult bunăstarea lor din toate punctele de ve-dere, ci întrebarea care ne interesează aici este: de care armă avem trebuință, ca să putem atacă alcoolismul cu succes? Din acest punct de vedere privind chestiunea, nu mai putem trece cu vederea abstenența. Trebuie o gardă rezolută, care să respingă orice compromis sau cerere de pace a inamicului, să-i declare fațăș războiu, și ori unde s'ar da ocaziunea bine-venită, să-l lovească fără cruțare și să recâș-tige celorlalți libertatea de a trăi rațional; tre-buie o ceată de ostași bravi împotriva alco-

olismului, care să dea poporului și mai ales celor scăpătați exemplul de încurajare, aducându-se pe sine drept model, că omul poate trăi și munci, poate fi sănătos și vesel și dacă nu consumă alcool și că lipsindu-se de el, își poate crea o situație mai bună din toate punctele de vedere.

Am zis, că străduințele de cumpătare nu ajung la nici un rezultat, sau și dacă ajung, acela-i minimal. Ca să fiu exact, adaug, că totuși există un mijloc prin care se promovează cumpătarea, și acesta este abstenența. Deși numărul abstenenților la noi este încă foarte redus, totuși se aude din toate părțile, că cu abstenența unora au ajuns mii de oameni a nu mai fi abuzivi. În proporția în care crește numărul abstenenților, câștigă teren cumpătarea. Cu ocaziunea unor deprinderi ale oficerilor ținute într'un loc din Elveția, s'au prezentat și doi abstenenți, cari la întrunirile lor din fiecare seară s'au mulțumit cu câte un pahar de apă. Nu numai că n'au fost luați în batjocură, ci și ceilalți au beut mai puțin ca de obicei și așa buteliile atât de îndrăgite altădată au rămas acum neatînse. Dacă s'ar așeza la câteva sute de mese de consumatori, câteva mii de abstenenți, aceștia ar fi apostolii cei adevărați ai cumpătării în mulțimea mare. Acest rezultat nu se poate aștepta nici când dela cei cumpătați, căci ei se deosebesc numai puțin de consumatori. Ei se supun obiceiului de a bea,

sânt tovarăși buni, și dacă totuș sânt cumpătați, fapta lor merită toată lauda, dar ea rămâne aproape fără nici o însemnătate în munca săvârșită pentru îndreptarea răului. Obiceiul de-a bea nu poate fi desrădăcinat prin cumpătare, ci el este legitimat și confirmat prin exemplul celor cumpătați. Se va observă numai aceea că cei cumpătați stau la beaură, dar nu se va observă și aceea, de sânt ei cumpătați sau abuzivi. Cetele celor ce îndrăgesc beaurile spirituoase, văzând pe cei cumpătați la beaură, nu se vor mărgini să-și potolească numai setea, ci vor trece marginile cumpătării. Cine trece acest lucru cu vederea, acela nu ține seamă de slăbiciunea firii omenești, de puterea sensualității, de puterea exemplului, de puterea obiceiurilor și-a deprinderii. Toți aceia cari au studiat chestiunea alcoolismului sub aceste raporturi, au recunoscut necesitatea propagării abstenenței. Renumitul P. Theobald Mathew și-a bătut mai multe luni capul cu aceea, că oare n'ar fi mai consult să se scoată din discuție chestiunea abstenenței, în sfârșit s'a înrolat și el ca apostol al aceleia și succesul i-a răsplătit în mod strălucit osteneala. Cardinalul Manning a luptat ani dearândul ca predicador al cumpătării, dar apoi experiența l-a făcut apostol al abstenenței și abia ca atare s'a putut mândri cu succese. La moartea sa el a lăsat singur numai în Londra 28000 de abstenenți catolici.

Acesta-i raportul dintre cumpătare și abținență, în ce privește valoarea lor ca mijloace de a combate alcoolismul. E foarte regretabil că acest raport, încât privește aplicarea practică a principiului abținenței și al cumpătării, este tocmai invers. Predicile prin cari se propagă cumpătarea sunt ascultate, — dar și cel mai înfocat aderent al abținenței își dă seama cât de mari și multe sunt piedecile, cari se pun în calea aplicării practice a acestui mijloc. Poporul cuprins de patima beției se asemănă cu bolnavul, căruia i-se prescriu două rețete. Una prescrie medicina cumpătării, fiindcă altă medicină nu ia bolnavul, cealaltă prescrie abținență, fiind acesta singurul medicament de însănătoșare. Rețetele acestea ne fac să înțelegem, că pacientul nu se poate vindeca curând. Să-l lăsăm fără a-i da ajutor? Sau stând lângă patul lui, să începem discuție vehementă asupra rețetelor? O asemenea discuție ar fi, evident, fatală, însă cu puțină bunăvoință ea se poate încunjură. Chiar având păreri diferite asupra acestui punct special, cooperarea celor ce le susțin e necesară și posibilă, și tocmai de aceea e o datorință morală.

Liga abținenților catolici din Elveția are spre scopul acesta — două despărțăminte. Membrii celui dintâi sunt abținenți. Cei din al doilea au anumite îndatoriri speciale, cari nu pot fi combătute: a nu consuma rachiu, a nu da copiilor beuturi spirituoase, a se strădui peste tot

spre o cumpătare riguroasă, a se abține total în una din zilele săptămânii dela orice beutură, a promovă după puteri scopul ligei. Aici se dă libertate fiecăruia să între în rândurile celorce vor să lupte cu arme mai radicale împotriva alcoolismului, sau să se facă tovarăș celor mai indulgenți. Motive serioase pentru discuții între ei nu sunt.

Abstinenții să se bucure, că cei cumpătați, adecă aceia cari sunt relativ abstinenți, le sunt și ei tovarăși, iar aceștia din urmă să fie mulțumiți, că se găsesc alții, cari luptă cu arme mai radicale împotriva vrăjmașului comun. Combaterea alcoolismului o voiesc toți, cărora le zace la inimă prosperarea împărăției cerești și bunăstarea poporului. Dacă până acum nu sunt toți de acord asupra mijloacelor de luptă, timpul și experiența vor lămuri și chestiunea aceasta. Cât pentru mine, eu nu mai am, firește, nici o îndoială, care părere va învinge odată și odată, dar în acelaș timp înțeleg, că ea va deveni generală numai cu timpul.¹ Noi însă trebuie să

¹ La doi ani dupăce episcopul Augustin a rostit și scris acestea, anume în 30 Sept. a anului 1901 s'a ținut adunarea generală a ligei abstinenților catolici din Elveția, în care cu aprobarea prea sf. episcop de St. Gallen, s'a desființat așa numitul despărțământul al doilea (abstinența relativă) și s'a decretat, că numai abstinenți în înțelesul strict al cuvântului pot fi membri ai ligei. Experiențele acestei proceduri sunt îmbucurătoare. Cei neabstinenți sunt organizați, întocmai ca și în Germania, într'o «reuniune în contra consumului abuziv cu beuturi spirituoase».

începem, în interesul binepriceput al chestiunii, încă de pe acum o muncă *sistematică* și unitară. Din norocire sunt o mulțime de chestiuni, cari sunt lămurite pe deplin. Îmi iau voie a le rezumă aici:

a) Păstorii sufletești să studieze toți și temeinic chestiunea alcoolismului în partea ei teoretică, iar în conferințe apoi o vor lămuri în cea practică. Cât privește partea teoretică ar fi de dorit, ca să nu se consulte numai scrieri populare, ci și lucrări științifice, spre ați câștiga pregătirea necesară pentru combaterea alcoolismului cu cuvântul și prin scrieri. Iar cât privește partea practică va fi foarte folositor și instructiv a ști rezultatul propagandelor de cumpătare în diferite țări. Instructive sunt și extravaganțele și multele încercări nereușite. Dacă și afară de biserică și lucrând numai cu mijloace omenești s'au putut obține rezultatele multămitoare, fără îndoială mai mult va putea lucra biserica prin mijloacele sale naturale și supranaturale;

b) Instruirea poporului asupra consumului abuziv de alcool, să se organizeze pe bazele arătate și să se înceapă o muncă sistematică;

c) Două din punctele practice pot fi executate fără a mai avea vre-o îndoială. Primul este mântuirea bețivilor prin înființarea de azile pe seama lor. Este știut, că bețivii nu se pot mântui decât prin abținerea totală; mulți însă

nu se pot abțineà altfel, decât dacă sunt ținuți timp mai îndelungat în vr'un institut. Încât privește azilele înființate pe seama bețivilor, experiențele făcute până acuma sunt îmbucurătoare. Punctul al doilea, care însă nu se poate satisface curând și cu destulă energie, este fereirea copiilor de a consuma alcool. Asupra acestui punct ar trebui să fie toți de acord;

d) Cât privește abstenența, nu se poate pretinde ca chestiunea să devină clară îndată pentru toți. Celce însă nu s'ar putea împrietini cu ea, să-și rezerve cel puțin părerea, pânăce a studiat chestiunea temeinic și din toate punctele de vedere. Toți însă s'o recunoască cel puțin de o armă radicală împotriva alcoolismului, și atunci fiecare să se simtă dator a o respecta ca un mijloc de a promova împărăția cerească și bunăstarea poporului. Am nădejdea, că un studiu temeinic asupra chestiunii îl duce pe fiecare păstor sufletesc ceva mai departe, și nici unul nu va regreta să ajungă la convingerea cardinalului Manning, care a zis, scurt înainte de moarte, către cei din jurul său: «În chestiunea aceasta m'am făcut nebun pentru iubirea de Christos, și nu vă doresc alt sfârșit mai frumos, decât ca și voi să vă puteți exprima cândva astfel»;

e) În sfârșit trebuie să cerem în chestiunea aceasta mare și ajutorul Domnului, la jertfă și la rugăciune, atât noi înși-ne, cât și prin alții.

Lupta împotriva alcoolismului este o luptă sfântă, o luptă pentru restaurarea legii lui Christos despre lăpădarea de sine, o luptă împotriva celui mai periculos dușman, care s'a năpustit cândva asupra împărăției Domnului, o luptă pentru fericirea temporală și vecinică a atâtor suflete nemuritoare, este o luptă pentru cauza Domnului. De aceea avem lipsă de ajutorul lui, și El ni-l va da, dacă îl vom cere cu ardoare.

2. Să cercăm a analiză a doua însușire ce trebuie să-l caracterizeze pe un bun ostaș: devotamentul. Față de superiorul său, ostașul are datorința de a îndeplini orice poruncă cu supunere, iar cât pentru sine este dator a îndură toate ostenelele, lipsurile și suferințele, ce i le-ar aduce împlinirea exactă a poruncilor comandantului său. Pe cel ce se află sub steagul unui comandant lumesc, n'are să-l înspăimânte nici un fel de jertfă și la cel dintâi semn el trebuie să-și jertfească chiar viața fără șovăire. Această virtute, devotamentul, trebuie să-i împodobească fără îndoială și pe ostașii lui Christos. Majestatea cerească și dumnezeiască a conducătorului nostru, cauza sfântă pentru care ne trimite la luptă, exemplul și făgăduințele lui, au să ne convingă pe toți că noi trebuie să avem virtutea devotamentului și a sacrificării măcar în măsura, în care ea împodobește pe ostașii ce stau sub conducători

lumești, cari luptă numai pentru cauza lumescă. La acest loc vom examina devotamentul ce trebuie să-l avem în lupta pentru învingerea vrăjmașului nostru. Părerea mea în acest punct o prezint în legătură cu două parabole din evanghelie, cu cea despre păstorul cel bun și cu cea despre samariteanul milostiv.

Christos a zis despre sine: «Eu sunt păstorul cel bun, păstorul cel bun sufletul său își pune pentru oi; iară năimitul și carele nu este păstor, ale căruia nu sunt oile ale lui, vede lupul venind, și lasă oile și fuge și lupul le răpește pe ele și risipește turma»¹ E de prisos să arăt, cum s'a dovedit Christos de bun păstor. Să nu trecem însă cu vederea, că noi suntem locțiitorii lui. Sf. apostol Petru mește pe Christos mai marele păstorilor, iar pe preoți păstori, cărora le zice: «Pașteți turma încredințată vouă de Dumnezeu nu cu sila, ci după voie și după Dumnezeu, nici cu agonisele nedrepte, ci cu bunăvoință, nici ca cum ați stăpâni clirosul, ci pildă făcându-vă turmei».²

Dacă voim să fim astfel de păstori și nu năimiți, trebuie să căutăm oile rătăcite. La aceste oi rătăcite sunt a se număra și bețivii, cari, dupăcum ne spune sf. apostol Pavel «împărăția lui Dumnezeu nu vor moșteni».³ Mân-

¹ Ioan 10, 11.

² I Petru 5, 2.

³ I Cor. 6, 10.

tuirea bețivilor este o datorință de căpetenie a păstorului sufletesc. Vecinic rămâne acest adevăr, chiar dacă s'ar fi furișat în decursul timpului păreri și obiceiuri contrare, pentru că acestea nu pot schimba întru nimic spiritul evangheliei și sfera păstoririi de suflete. Păstorul sufletesc n'are să aștepte, ca oile rătăcite să se întoarcă singure. Dacă dintr'o sută s'a rătăcit una, care ca bețiv a apucat pe căile pierzării, el trebuie să o caute, dându-și toată silința să o scape din ghiarele morții. Dacă din ele se mai rătăcesc sau se rătăcesc chiar multe, scăparea lor să-i zacă la inimă cu atât mai vârtos și să caute toate mijloacele de scăpare, fără să iee în seamă osteneala și pedecile ce le va întâmpina la aplicarea lor. Iar dacă mijloacele obicinuite ar fi insuficiente, atunci să folosească altele, cari îl vor duce la scop; dacă singuraticilor păstori le lipsește puterea necesară, atunci să se întovărășească la lucru comun. Aceasta este o datorință neapărată a păstorului sufletesc, și ea se cuprinde în îndatorirea generală a loțiitorilor bunului păstor, de a aduce oile rătăcite la calea adevărului.

Păstorul sufletesc are însă o altă datorință ce premerge celei de-a aduce oile rătăcite la calea adevărului. El este dator să se îngrijească întrucât depinde dela el, ca nici una din oile lui să nu se rătăcească. Precum își apără păstorul treaz turma sa de fiarele sălbatice, așa

să-și apere și păstorul sufletească turma să de
 vrăjmașii ce-o amenință cu pierzare. Din înșasă
 ființa păstoririi sufletești rezultă datoria păsto-
 rului sufletească de a veghiă cu ochii treji asupra
 tuturor primejdiilor ce îi amenință turma. Față
 de nici o primejdie nu-i este permis să fie in-
 diferent. Fiind însă constatat, că alcoolismul
 risipește turma lui Christos asemenea unui lup
 răpitor, și duce zi de zi mii și zeci de mii din
 oile turmei la pierzare temporală și vecinică;
 fiind constatat, că alcoolismul poartă vina în
 cea mai mare măsură pentru o seamă de pă-
 cate, și fiind constatat, că el este cauza mizeriei
 groaznice, — e limpede ca lumina soarelui, —
 că păstorii de suflete nu pot stă pe gânduri în
 fața nenorocirii ce-o aduce acest lup asupra
 turmei lui Christos. Dacă evanghelia conține
 adevăr, dacă noi suntem în adevăr purtătorii di-
 regătoriei pastorale întemeiate de Christos, este
 tot atât de adevărat, că a lupta contra alco-
 olismului ne este o sfântă datorință.

Singura întrebare care s'ar mai putea pune
 este, că cât de departe are să se extindă zelul
 și devotamentul nostru. Putem noi oare cum-
 pănii ceea ce facem și ce nu facem, după do-
 rințele eului nostru propriu, după egoismul și
 comoditatea noastră, după sensualitate și după
 considerații omenești? Dacă credem, că da,
 atunci eră mai consult să nu ne fi înrolat sub
 stindardul lui Christos, pentru că el, conducătorul
 nostru, ne-a spus înainte, că astorfel de oa-

meni nu le-ar putea lua folosul: «Carele nu se lapadă de toată avuția sa, nu poate fi învățacelul meu».¹ El ne-a chemat sub stindardul său, noi l-am ascultat și ne-am obligat a-i apăra cu credință cauza sfântă, la postul ce El ni l-a dat în biserica sa. Aici apoi s'a isprăvit cu interesele proprii, cu voința proprie, cu dorințele proprii, ci precum pentru ostașul lumesc, așa și pentru noi, voința conducătorului nostru trebuie să fie voința și legea noastră. Ce dorește și așteaptă Christos dela noi, ca dela păstori sufletești, știm. Atât doar să mai spunem, cari sunt mijloacele cele mai potrivite de a-i realiza dorințele, cari sunt armele cele mai bune de a purta cu succes o luptă hotărîtă împotriva alcoolismului. Și ca ostași vrednici și credincioși vom întrebuința apoi mijloacele cele mai efective și armele cele mai ascuțite, ca să ducem la izbândă cauza conducătorului nostru. Năcazurile și suferințele ce vom avea să îndurăm, să nu ne preocupe, căci altfel vom trebui să stăm ca niște oameni vrednici de compătimire în fața ostașilor de sub conducătorii lumesti, căroro ei le sunt devotați până la moarte, dar și mai vrednici de compătimire în fața conducătorului nostru, care s'a jertfit pe cruce pentru noi și pentru turma încredințată nouă. Cât de neînsemnate sunt jertfele ce ni se cer nouă față de jertfele ostașului lumesc și față de cauza sfântă, pentru care noi avem să le aducem.

¹ Luca 14 33.

Sf. apostol Petru, aducând aminte preoților de datorințele lor ca păstori, adaugă: «Și când se va arăta mai marele păstorilor, veți lua cununa măririi cea neveștejită»². Aceasta cunună neveștejită ne așteaptă și pe noi, numai cât n'avem încă siguranța că o vom lua, căci trebuie să ne dovedim mai întâiu de ostași vrednici a lui Christos. Păcatele, pe cari le preîntimpinăm în lupta contra alcoolismului, suflelele pe cari le abatem dela calea pierzării, familiile pe cari le ferim de prăbușire, vor străluci ca tot atâtea pietri scumpe în aceea cunună neveștejită. Cum ne-ar întimpină însă conducătorul pe noi, cari ne-am dovedit de ostași lași, cum mai marele păstorilor, dacă ne-am dovedit de năimiți, despre aceasta să ne dăm seama fiecare în particular. Toate trebuesc luate în combinație, precum va face judecătorul când ne va judecă. Atunci numai vom vedea, cât cumpănește un singur suflet nemuritor. Valoarea aceasta însă o are el de pe acum. Toate jertfele aduse pentru promovarea împărăției cerești ni-se vor părea atunci neînsemnate, mult și însemnat ni-se va părea numai folosul, ce-a rezultat din ele. Această părere trebuie să ne-o formăm deja de pe acum, ca să ne putem orienta în acțiunile noastre. Domnul să-și reverse darul asupra noastră, ca să ne cunoaștem chemarea și datorința acum,

¹ I. Petru 5, 4.

precum o vom cunoaște atunci când ni se va cere seama de toate, și să facem acum, ce atunci am dorì să fi făcut.

Să analizăm puțin și parabola despre Samariteanul îndurat. Săracul căzut între tâlhari, este turma încredințată nouă, pe care alcoolismul a decimat-o, a rănit-o și-a dus-o la ruină totală. Parabola are învățătură dublă, și depinde dela noi cum o aplicăm. E vorba anume, că purtarea preotului și a levitului, sau cea a samariteanului voim să o imităm? Dacă n'o voim pe cea dintâi, apoi nu mai putem stă pe gânduri, căci Samariteanul și-a început munca de salvare. E știut, că în unele cercuri extra-bisericești s'a înscenat împotriva alcoolismului o luptă, ce se poartă cu multă violență și ea merită nu fără motive, toată atențiunea noastră. «Crucea vânătă» în Elveția avea la 1 Septembrie 1897, 13,034 membri, dintre cari 5281 foști alcoolști; în Germania 4,553 membri, dintre cari 1,300 iarăși foști alcoolști. O seamă de oameni au îmbrățișat abstenența numai din milă și compătimire, față de bețivi, ca să-i scape din mizerie. În 18 Februarie a acestui an (1898) a trecut în New-York la cele vecinice doamna Frances Willard, care a trăit și luptat 25 de ani de-arândul numai pentru promovarea abstenenței. În cei din urmă 10 ani ai vieții sale, a ținut pe fiecare zi o conferență, apoi a străbătut în decursul unui singur an toate provinciile (44) și teritoriile (5) Statelor unite, cu-

treerând un teritor de 30,000 de mile. La moartea sa ea se află în fruntea unei reuniuni de temperanță cu 300,000 membri (femei). Este știut că zilnic crește numărul profesorilor universitari de medicină și a medicilor practici, cari pășesc energetic pe arena luptei contra alcoolismului, tocmai fiindcă se îngrozesc de urmările nefericite ale acestuia. Și mai surprinzător este faptul, că nici conducătorii social-democrațiilor din Elveția (d. e. în Zürich) nu mai pot privi cu sânge rece munca distructivă a alcoolului și de aceea propagă abstenența cu râvnă. Fauguez, conducătorul acestei partide din Lausanne, a întâlnit odată un muncitor beat căruia i-a zis: «Preține, tu ești pierdut dacă nu te îndreptezi, tu trebuie să te faci abstinent». S'a dus apoi cu el la biroul reuniunii de abstenență și pentru a încuraja pe muncitor s'a înscris și Fauguez ca abstinent pentru timp mai îndelungat.

Unii sunt aplicați a susține, că propagarea abstenenței ar fi o operă a protestanților. Să presupunem, că ea va fi în adevăr opera acestora, dar ea este și atunci numai fiindcă noi am îngăduit să fie, precum au îngăduit preotul și levitul, ca scăparea nenorocitului spre Ierihon să fie opera samariteanului. Fiecare din preoți va admite, că toate motivele, cari au determinat pe acești protestanți, pe acești profesori necredincioși, pe acești social-democrați, a lupta împotriva alcoolismului, acele motive trebuie să fie

și ale noastre și că noi avem și alte motive de ordin mai superior. Veți admite că porunca lăpădării de sine și a abnegației, care este violată și surpată chiar prin beție și alcoolism, se cuprinde în legea creștină, deci și lupta purtată pentru susținerea acestei porunci contra alcoolismului trebuie să fie o operă creștină și apostolică. Și trebuie să admiteți că pe nimeni nu-l privește mai de aproape această operă, decât pe aceia, cari au datorința sfântă a luptă pentru virtute și în contra păcatului și cărora Christos li-a încredințat turma sa spre păstorie.

Foarte frumoase sunt cuvintele și îndemnurile date de Richard Owens, episcop de Clogher în Irlanda, prin cari a recomandat într'o circulară specială, dată clerului său la anul 1896, propaganda în favorul abstenenței. Din acel edict reproduc următoarele:

«Este de prisos să vă mai încurajez, ca cu trup cu suflet să sprijiniți aceste străduințe nobile. Ochirea diferitelor rele, pe cari are să le combată reuniunea noastră, va înflăcără inimile păstorilor sufletești, ca cu mare însuflețire să-și dea concursul lor la reușita propagandei..... Cu puteri unite, cu chibzuială și marimumozitate să ne străduim în numele Tatălui a stărpi din sânul poporului acest vițiu, care este sămânța atâtor blăstămuri și a-l înlocui cu obiceiul igienic și dăinuitor al abținerii dela toate beuturile spirituoase. Nici că s'ar putea alege alt teren de muncă, pe care păstorul sufletesc să-și arete

mai bine vrednicia și care să corăspundă mai bine zelului ce trebuie să-l caracterizeze pe orice păstor sufletesc. Dacă s'ar ivi necezitatea, nu vom întârziă a lăsa, după exemplul mai marei păstorilor, cele nouăzeci și nouă de oi în pustie, ca să căutăm pe cea răătăcită, victima necumpătării, convinși fiind, că pentru întoarcerea unui asemenea păcătos este mai mare bucurie la cer, decât pentru nouăzeci și nouă de drepți, pe cari buna lor însușire îi dispenzează dela pocăință». Cum vom stă noi, păstorii sufletești, în ziua judecării în fața lui Christos, care ne-a făcut păstori oilor sale, alături de samaritenii cei din afară de biserică, ai veacului al XX-lea, pe cari nu i-a trimis biserică, cari însă au fost cu adevărat apostoli, cu toate că n'au fost trimiși? Trebuie deci să considerăm sub alt raport această parabolă.

Despre ea zice fericitul Augustin: «Un mare doftor s'a pogorît din cer, ca să tămăduiască pe un nenorocit, chinuit de-o boală cumplită». Întreaga propagandă extrabisericească, îndreptată împotriva alcoolismului, merită recunoștință; râvna și succesele ei sunt suficiente, să ne rușineze, să ne facă muștrări și nu mai puțin să ne încurajeze pe noi, cari putem prestă mai mult. În veci rămâne adevărul, că omului îi sunt insuficiente motivele și mijloacele omenești, ca să asaneze răul. O seamă de oameni vor cunoaște răul, chiar un număr însemnat, însă ridicarea morală și regene-

rarea poporului întreg, — precum se impune în cazul acesta, este o muncă ce întrece puterea omenească. Un singur medic îl poate scăpa pe acest chinuit de-o boală cumplită; am descoperit deja prin cuvintele fericitului Augustin pe medicul ale cărui organe chemate suntem noi. Noi toți suntem convinși, că Christos și biserica sa poate regenera un popor. Dacă noi aplicăm mijloace naturale și supranaturale, în numele lui Christos și a bisericii, care ne-a trimis, nu-l îngrijim noi pe săracul decimat și rănit, ci prin noi, prin organele sale neputincioase, îl îngrijește marele samaritean, care îi leagă ranele îngrijindu-l cu iubire; credința noastră ne dă chezașie, că acela se va însănătoșa.

Pentruce dar nu îndrăznim? Să mărturisim sincer, că nouă ne lipsește încă ceva, de ce avem neapărată trebuință, ca păstori sufletești și ca ostași ai lui Christos. Dacă nu ne-ar lipsi puterea lăpădării de sine și a abnegației evanghelice, dacă am fi pătrunși de spiritul de jertfă și al iubirii, în măsura în care acest spirit a străbătut sufletul lui Christos și a bisericii sale și care trebuie să străbată sufletul fiecăruia din slujitorii bisericești, dacă și pe noi ne-ar caracteriza bărbăția proprie atâtor înaintași sfinți, cari au înfruntat energic greutățile vieții în spiritul lui Christos, în numele lui Christos, cu dragostea lui Christos și pentru mărirea lui Christos, — în adevăr noi

n'am putea atacă numai cu bărbăție și succes pe vrăjmașul special al lui Christos și al turmei credincioase, ci ochii noștri ar vedea în curând credința, evlavia și curățenia morală ale celei mai strălucite epoce creștinești, renăscute. Acestea considerații ne conduc la a treia însușire a unui bun ostaș al lui Christos, asupra căreia voiu face numai câteva observări scurte.

3. Lupta împotriva alcoolismului s'ar purta cu mai mult succes dacă n'ar descurajă atâtia îndată la începutul ei. Ei se plâng, și cu drept cuvânt, împotriva mizeriei ce o produce alcoolul, însă îndată ce-și cunosc slăbiciunea proprie față de puterea uriașă a vrăjmașului, îi copleșește neputința, care le paralizează puterea, așa că ei lasă răul să-și facă cursul său și se mărginesc numai la tânguiri fără nici un rost. Aceștia nu pot fi ostași ai lui Christos. Pe ostașii lui Christos trebuie să-i distingă bărbăția, impusă de direcția lor, bărbăția izvorâtă din încredere, bărbăția, din care încolțește nădejdea. Se vorbește uneori de o bărbăție a desperării. Chiar și aceasta ar trebui să ne însuflețească, dacă alt izvor de încurajare nu avem. Pentru biserica lui Christos și pentru slujitorii ei este lupta aceasta în adevăr o luptă pentru asigurarea celor mai înalte interese vitale, s'ar putea zice chiar de existență. Ce se va alege de ziua Duminecii, ce se va alege de generația mai tineră, ce de familia și

abnegația creștină și de întreg creștinismul practic, dacă mulțimea se îngloadă tot mai adânc în mocirla alcoolismului? Dacă nu renunțăm la cauza noastră și la noi înșine, trebuie să ne apărăm împotriva vrăjmașului, chiar și cu primejdia vieții.

Dară pe un bun ostaș al lui Christos îl determină și alte motive, cari îi inspiră bărbăție. Să presupunem, că lupta n'ar avea reușită, noi totuși trebuie să o purtăm rezoluți și cu bărbăția impusă de diregătoria noastră. Un ostaș lumesc trebuie să înainteze adese cu primejdia vieții, chiar dacă n'are șanze de reușită. El înfruntă orice pericol, își jertfește vieța ca un bărbat ce ține cu sfințenie la diregătoria sa, ca martir al ascultării și supunerii. Nu poate pretinde și Christos o asemenea credință îndrăzneată dela ostașii săi, ca ei să-și îplinească datorința cu sfințenie la locul hărăzit lor de pronia dumnezeiască, să-și apere turma, să o apere împotriva vrăjmașilor, fără a cumpăni, că oare izbuti-vor sau ba?

Dar nici când nu ne vom lăsa copleșiți de această părere pesimistă, dacă ne vom conduce de povețele credinței. Câtă vreme alții, pe cari nu i-a trimis biserica, au dobândit rezultate multămitoare cu mijloacele naturale, nu vom putea oare prestă mai mult noi, cari suntem trimiși de Christos și de biserică și cărora ne stau, pe lângă mijloacele naturale, o mulțime de mijloace supranaturale la îndemână?

Vreau să vă reamintesc numai două cuvinte de încurajare scoase din sf. Scriptură. Unul se referențe la cel chinuit de-o boală cumplită, celalalt la medicul cel mare, față de care avem îndatoriri. «Că Dumnezeu toate neamurile le-a făcut ca să fie și de mântuire (vindecare)» se zice în cartea Înțeleptului Iisus Sirach.¹ Păcatul le-a rănit cumplit, le-a făcut bolnave, dar ele pot fi iarăș vindecate. Boala poate fi mortală, dară ea poate fi și tămăduită. Viața scurtă aici pe pământ este momentul critic și deciziv pentru vecie asupra morții sau a vieții. Tămăduirea boalei este scopul împărăției lui Dumnezeu aici pe pământ, ea este chemarea specială a păstorilor sufletești, ca slujitori ai marelui doftor care s'a pogorît din cer. Pacientul ajunge să fie îngrijit de ei pentru câteva momente, cari însă sânt decisive; rezultatul depinde în mare parte dela conlucrarea lor, și fiindcă însuși Dumnezeu ne asigură, că acela se poate tămădui, nu trebuie să-l declarăm de pierdut, nici să-i denegăm îngrijirea. Cu încredere și cu nădejde trebuie să ne facem datorința, pentruca să salvăm ce se poate salvă încă, și pentruca sângele celor rătăciți să nu se ceară din mânilor noastre.

Înțelepciunea dumnezeiască a întocmit, ca neamurile pământului să poată fi tămăduite de boală. Acesta e un adevăr, care are valoare

¹ Înțelep. lui Iisus Svi 1, 14.

și pentru pestilența alcoolismului. Să ne dăm seama de datorința și responsabilitatea, ce rezultă din acest adevăr. Dacă însă lăsăm în grija sorții pe cel chinuit de boala care poate fi tămăduită, atunci starea i-se va agrava, în generația următoare ea va fi mai critică și va scobori tot mai multe vieți în groapă. Dacă însă nu-l lăsăm în grija sorții, ci-l tămăduim, i-am tămăduit și descendenții, și astfel capitalul jertfelor și ostenelelor noastre va aduce încă mult timp interese. Aptitudinea noastră față de această epidemie cu urmări atât de funeste va fi trecută în analele împărăției cerești, ba ce e mai mult, la rubrica meritelor.

În ziua judecății vom ști, câtă speranță a legat Domnul de noi, întrucât l-am ascultat și ce roade pentru viața vecinică au rezultat din jertfele aduse de noi. Fericiți toți, cari s'au jertfit pe sine, ca să mântuiască pe alții. Fiecare suflet mântuit le dă dreptul la o nouă împărăție în împărăția cerească.

Intrucât privește pe doftorul cel mare, vă reîmprospătez numai cuvintele apostolului Pavel: «Și toate le-a supus sub picioarele lui, și pe acela l-a dat cap bisericii mai pre sus de toate».¹ Cât îndemn nobil cuprinde numai acest unic cuvânt! Sufletele scăpate din ghiarele alcoolismului sunt ale lui Christos; El le-a răscum-părat cu vărsarea sângelui său pe cruce, ele

¹ Efez. 1, 22.

sunt mădularele trupului său. El vreă ca toate să se mântuiască. Vrajmașul, împotriva căruia avem să luptăm toți, este vrajmașul lui și a împărăției întemeiate de El. Lupta se poartă pentru cauza lui, a cărei apărare ne-a încredințat-o nouă. Deaceea El ne va da mână de ajutor, va luptă cu noi, prin noi și pentru noi. Și dupăce toate le-a supus sub picioarele lui, putem ști, ce plată vom lua. Să-l privim deci pe El și pe noi și datorința noastră în spiritul credinței *sub specie aeterni*, cu generozitate și fără întârziere să ne jertfim pe noi înșine și puterile noastre pentru cauza lui sfântă, să ne punem nădejdea în El, precum și-o pun ostașii în comandantul lor distins și biruitor. Să fim cu El, și El cu noi, și atunci se vor referi fără îndoială și la noi, atât în lupta aceasta cât și la împlinirea celorlalte datorințe ale noastre, cuvintele: «Și cele slabe ale lumii a ales D-zeu, ca să rușineze pe cele tari»¹; și celelalte: «Că mai mare este, carele este întru voi, decât carele este în lume»²; și iarăși altele: «Plata voastră multă este în ceruri».³

*
Harris
24.

¹ I. Cor. 1, 27.

² I. Ioan 4, 4.

³ Mat. 5, 12.

Pentru publicarea acestei scrieri au contribuit
în mod benevol următorii:

1. N. N.	10 cor.	9. I. Hanzu	2 cor.
2. Dr. Il. Pușcariu	5 „	10. I. Manta	2 „
3. Dr. E. R. Roșca	5 „	11. G. Ittu	2 „
4. N. Ivan	5 „	12. C. Moldovan	2 „
5. G. Șagău	5 „	13. D. Vulcu	2 „
6. M. Voileanu	2 „	14. N. N.	1 „
7. D. Câmpeanu	2 „	15. R. Platoș	1 „
8. N. Zigre	2 „		

Li-se exprimă și la acest loc cele mai căldu-
roase mulțumiri.

3
117
8618977

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
REȘIȚA
Str. 7 Noiembrie nr. 50

ANTICARIAT · REȘIȚA
Lei 4

CENTRUL DE LIBRĂRI REȘIȚA
LIBRĂRIA Nr. 2 REȘIȚA
SECȚIA ANTICARIAT

II

24.830